Тексерілді:
Әдіскер А.К.Керуенбаева

«Қазақ тілі» ұйымдастырылған іс-әрекеті бойынша тәрбиелеу – білім беру циклограммасы

Білім беру ұйымы: МКҚК «Балапан» МДҰ
Топ: «Балдырған» ересек тобы «Балбөбек» ортаңғы тобы
Балалардың жасы : 3-4 жастағы балалар
Жоспардың құрылу кезеңі 02- 06 қаңтар айы 2022-2023 оқу жылы

Апта күні	Білім беру ұйымының кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	Баламен жеке жұмыс	Қазақ тілі бойынша тәрбиешілер мен ата- ана ларға кеңес беру жұмысы
Жұма **06.01.2023ж.** «Балдырған» ересек тобы	**Маусымдық киімдер.** **Шаттық шеңбер** Қол ұстасып, кәне, біз Достасайық бәріміз. Қандай жақсы бір тұрып, Достарменен бір жүру. Педагог балаларға сұрақтар қояды: Қазір жылдың қай мезгілі? (Қыс). – Қыс қандай? (Қыс суық). – Адамдар қыста жылы киім киеді. Жылы, жы-лы. Жылы киім. Қысқы киім жылы. Қысқы киім ...(жылы). Балалар сөйлемді жеке-жеке, хормен аяқтайды. Интербелсенді тақтада компьютерлік ойын: «Қуыршақты киіндіру». – Қуыршақ не киді? Балалар ойын барысында қуыршаққа кигізген таныс киімдерді атайды. Педагог жаңа сөздермен таныстырады. Балалар жаңа сөздерді жеке, хормен айтып жаттығады. **Дыбыстық жаттығу** Ғ-ғ-ғ- ғап-қолғап- қолғап Ұ-ұ-ұ-ұл-құл-құ-лақ-шын. **Көркемсөз. Тақпақ жаттау:** педагог киімдерді қайталап, тақпақ жаттауды ұсынады. Мен естияр баламын, Өзім кие аламын. Көйлегімді, күртемді, Аяқкиім, пәлтемді. Інімді де үйретем,Жөн жобамды көрсетем. Е.Өтетілеуұлы **Сергіту сәті.** Тонса біздің қолымыз, Қолғап киіп аламыз. Сарт-сарт-сарт Шапалақты соғамыз. Тоңса біздің аяғымыз, Етік киіп аламыз.Топ-топ-топТопылдатып билейміз. Тоңса біздің денеміз, Тонды киіп аламыз.Зу-зу-зу етіп, Шанаменен зулаймыз. Шынығамыз жалықпай, Коньки, шаңғы тебеміз.	Тақпақ жаттау: педагог киімдерді қайталап, тақпақ жаттауды ұсынады. Мен естияр баламын, Өзім кие аламын. Көйлегімді, күртемді, Аяқкиім, пәлтемді. Інімді де үйретем,Жөн жобамды көрсетем. Е.Өтетілеуұлы	Маусымдық ерекшеліктерге сәйкес жұмбақтар, жаңылтпаштар қайталауға кеңес беру. Мерекелік тақпақтарын жаттатуды ұсыну.

	Қима суреттермен жұмыс. **Дидактикалық ойын: «Қайтала, көрсет».** Педагог киімдерді атайды, балалар сөзді қайталап суретін көрсетеді. .Киімдерді ата. Қыста қандай киім киеді? Кім не киеді? Дөңгелектерді сәйкестендіріп боя. Суретке негізделген сөздік жұмыс. Қыз көйлек киеді. Ұл шалбар киеді. Педагог жеке жұмыс жүргізеді, қорытынды жасайды. **Күтілетін нәтиже:** маусымдық киімдер туралы біледі; ұл мен қызға арналған киімдердің атауларын ажыратады; адам өмірінің табиғатпен байланысы туралы көзқарастары қалыптасады; достыққа, ұйымшылдыққа, әлемге оң көзқарасқа дағдыланады.		
Жұма 06.01.2023ж «Балбөбек» ортаңғы тобы»	**Жаңа Жыл құтты болсын!** **Пантомима мен музыкаға негізделген ырғақты жаттығу.** **«Аяз Атаға сыйлықтар».**Педагог балаларды шеңберге шақырады. **Таңғажайып сәт.** Үстелге жаңа тосынсыйды алып шығады. Неткен ғажап сыйлықтар (қолдарын екі жаққа жаю) Біздерге кім әкелді (иықтарымен қысу, оңға-солға бұрылу) Қорапта сыйлық бар (сұқ саусақты тенселту) Керемет әсерлі (қолдары маңдай тұсында, бастарын шайқау) Балаларда бар бәрі, (қолды алдына қарай жаю) Атамыз сыйлық қамдады. (бас бармақты жоғары көтеру) Жаңа жылға дайын тұр, (қолдарын бүгу, бірінің үстіне бірін қою, теңселу) Мандарин мен шарлары (қолдарын шам сияқты айналдыру) Жаңа жылға дайын тұр, (қолдарын бүгу, бірінің үстіне бірін қою, теңселу) Мандарин мен шарлары (қолдарын шам сияқты айналдыру) *(еркін қозғалыстар)* **Заттар мен геометриялық денелер негізінде формаларды салыстыру және визуализациялау бойынша ауызша жаттығу.** **«Ойыншықтар және геометриялық денелер».** Педагог балаларды үстел басына шақырады.Педагог жаңа жылдық ойыншықтарды тағы көрсетеді. **Еске сақтауға арналған ауызша жаттығу. «Еске сақтайық».** Мақсаты: балаларға киім туралы мақалды үйретіп, мағынасын түсіндіру, өнеге алуға ұмтылдыру. Ағаш көркі - жапырақ, адам көркі - шүберек. Ескі киімді баптағаның – Жаңа киімді сақтағаның. Кісінің кісілігі киімінде емес, білімінде. **Дыбыстық жаттығу.**	Еске сақтауға арналған ауызша жаттығу. «Еске сақтайық». Мақсаты: балаларға киім туралы мақалды үйретіп, мағынасын түсіндіру, өнеге алуға ұмтылдыру. Ағаш көркі - жапырақ, адам көркі - шүберек. Ескі киімді баптағаның – Жаңа киімді сақтағаның. Кісінің кісілігі киімінде емес, білімінде	Суреттерге қарап сөйлемдер құрастыру, сөздік қорларын көбейту, мақалдар жаттау.

	Ға - ға - ға. Атқа тақты таға. Ақ-ақ-ақ. Ұшады ұшақ. Ақ-ақ-ақ. Менде бар тікұшақ. **Ғажайып сәт.** Қонаққа қуыршақтар – Дидар мен Ару келеді. **Қима материалмен жұмыс**. Суреттер бойынша сөздік жұмыстар. Педагог суреттерді көрсетеді, балалар атайды, сөйлем құрастырады. Бүгін сендерге қуыршақтар – Дидар мен Ару «Қолғап» ертегісін сыйлық ретінде алып келді. Педагог суреттің көмегімен «Қолғап» ертегісін балаларға айтып береді. Сұрақтар беру арқылы кейіпкерлер сөзін мәнерлеп қайталату арқылы тілдерін жетілдіріледі. **Сергіту сәті.** Боран соғар оң жақтан, Боран соғар сол жақтан. Қар лақтырып ойнасақ, Су өтер мына қолғаптан. Балаларға кейіпкерлердің бетперделерін таңдап ойнауды ұсынады. **Ертегіні сахналау.** Суретке қара. Ертегідегі кейіпкерлерді ата. Қай жануардан кейін қайсысы келді? Цифрмен көрсет. Бірінші тышқан келді. Сыңарын тап. Сызықпен қос. Педагог жеке жұмыс жүргізеді. Педагог қорытындылайды. Балаларды мадақтау. Қуыршақтармен қоштасамыз. **Күтілетін нәтиже:** ертегі мазмұнын түсінеді, кейіпкерлерін атайды. Өз ойын толық жеткізеді. «Ө» және «Қ» дыбыстарын жеке және сөз ішінде дұрыс, анық айтады.		

Тексерілді: Акер
Әдіскер А.К.Керуенбаева

«Қазақ тілі» ұйымдастырылған іс-әрекеті бойынша тәрбиелеу – білім беру циклограммасы

Білім беру ұйымы: МКҚК «Балапан» МДҰ
Топ: «Балдырған» ересек тобы «Балбөбек» ортаңғы тобы
Балалардың жасы : 3-4 жастағы балалар
Жоспардың құрылу кезеңі 09- 13 қаңтар айы 2022-2023 оқу жылы

Апта күні	Білім беру ұйымының кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	Баламен жеке жұмыс	Қазақ тілі бойынша тәрбиешілер мен ата-аналарға кеңес беру жұмысы
Жұма **13.01.2023ж.** «Балбөбек» ортаңғы тобы	**Жаңа Жыл құтты болсын!** **Пантомима мен музыкаға негізделген ырғақты жаттығу.** **«Аяз Атаға сыйлықтар».**Педагог балаларды шеңберге шақырады. **Таңғажайып сәт.** Үстелге жаңа тосынсыйды алып шығады. Неткен ғажап сыйлықтар (қолдарын екі жаққа жаю) Біздерге кім әкелді (иықтарымен қысу, оңға-солға бұрылу) Қорапта сыйлық бар (сұқ саусақты теңселту) Керемет әсерлі (қолдары маңдай тұсында, бастарын шайқау) Балаларда бар бәрі, (қолды алдына қарай жаю) Атамыз сыйлық қамдады. (бас бармақты жоғары көтеру) Жаңа жылға дайын тұр, (қолдарын бүгу, бірінің үстіне бірін қою, теңселу) Мандарин мен шарлары (қолдарын шам сияқты айналдыру) Жаңа жылға дайын тұр, (қолдарын бүгу, бірінің үстіне бірін қою, теңселу) Мандарин мен шарлары (қолдарын шам сияқты айналдыру) *(еркін қозғалыстар)* **Заттар мен геометриялық денелер негізінде формаларды салыстыру және визуализациялау бойынша ауызша жаттығу.** **«Ойыншықтар және геометриялық денелер».** Педагог балаларды үстел басына шақырады.Педагог жаңа жылдық ойыншықтарды тағы көрсетеді. **Еске сақтауға арналған ауызша жаттығу. «Еске сақтайық».** Мақсаты: балаларға киім туралы мақалды үйретіп, мағынасын түсіндіру, өнеге алуға ұмтылдыру. Ағаш көркі - жапырақ, адам көркі - шүберек.	Заттар мен геометриялық денелер негізінде формаларды салыстыру және визуализациялау бойынша ауызша жаттығу. «Ойыншықтар және геометриялық денелер». Педагог балаларды үстел басына шақырады .Педагог жаңа жылдық ойыншықтарды тағы көрсетеді. Еске сақтауға арналған ауызша жаттығу. «Еске сақтайық». Мақсаты: балаларға киім	Қазақ халқының кәсібіне байланысты суреттермен сөздік жұмыс жасауға кеңес беріледі. Қазақ тіліне тән ерекше дыбыстардың сөйлеу барысында дұрыс айтылуына көңіл бөлу, жаңылтпаштар қайталату.

	Ескі киімді баптағаның – Жаңа киімді сақтағаның. Кісінің кісілігі киімінде емес, білімінде. **Дыбыстық жаттығу.** Қ-к-к-к -Ақ-к-ша-к-қар- АқшақарҚ-к-к-к- сый-лық-к- сыйлық. **Сергіту сәті**: Педагог ортаға шыршаны қойып, балалар шыршаны айнала ән айтады. «Жаңа жыл» әні. Жаңа жыл, жаңа жыл! Жаңа жылда жаңа жыр. Жасыл шырша жанында Жадырап бар бала жүр. Тамаша, тамаша! Шыршамыз тұр жараса. Басында әсем жұлдызы, Көз тоймайды қараса. Көрікті, бөрікті, Аязата келіпті, Тақпақ айтқан балаға, Сыйлықтарын беріпті. А. Асылбеков Педагог қорытынды жасайды. Балаларды мадақтау. **Күтілетін нәтиже:** балалардың ұғымындағы Жаңа жыл мерекесі туралы түсініктері кеңейеді; геометриялық денелер мен қоршаған әлем туралы білімдері тереңдейді; адам өмірінің табиғатпен байланысы туралы көзқарастары қалыптасады; достыққа, ұйымшылдыққа дағдыланады.	туралы мақалды үйретіп, мағынасын түсіндіру, өнеге алуға ұмтылдыру. Ағаш көркі - жапырақ, адам көркі - шүберек.	
Жұма 13.01.2023ж. «Балдырған» ересек тобы	**Қысқы табиғат құбылысы.** Жаттығу «Кел, сәлемдесейік!». Балабақшам, армысың, Сені қатты сүйемін! Достарым, аман бармысың, Сендерді қатты сүйемін! Аудиотаспа тыңдау. Қар үстінде жүргенді елестететін дыбыс естіледі. Бейнеролик көрсету. Педагог қалада қардың жауып тұрғаны туралы бейнероликті көрсетеді.Педагог:- Балалар, суреттегі жыл мезгілі жайлы кім айтады?Педагог әр балалардан бір сөз тіркесінен қабылдайды.Үлгі жауаптар. «Қыс келді. Қар жауды. Қар көп. Аққала тұр. Қар ақ». - Балалар, қар қалай жауады? (Қар ақырын жауады.) Дұрыс, қар ақырын жауады да, айналадағы заттарға қонады. Қане, балалар, қайталайықшы. **Суретті сызба бойынша есту зейініне негізделген сөздік жұмыс.** **Көркемсөз.«Суретші қыс».** Қонақтайды бақтарға, Ақ көбелек, ақ мамық. Аунап таза ақ қарға, Балалар жүр мақтанып. Тазартып бар кір, шаңнан, Қыс өнерін бастады. Терезеге қыраудан, Сурет салып тастады. (К. Нүсіпжан.) **Мнемокарточка бойынша сөз тіркесін құрауға негізделген сөздік ойын-жаттығуы.** **«Қар қайда?» «Не үшін?» зерттеу сипатындағы сұрақ қоюды үйрету.**	Мнемокарточка бойынша сөз тіркесін құрауға негізделген сөздік ойын-жаттығуы. «Қар қайда?» Мақсаты: суреттегі нысанға сүйеніп, оның үстінде қар жатқанын айту. Ережесі: суретке қарайды. Бала бейнеленген нысандағы қар жайлы сөйлем құрап айтады. Сөйлем дұрыс құралса, қосымша	Қазақ тіліне тән ерекше дыбыстардың сөйлеу барысында дұрыс айтылуына көңіл бөлу. Көркемсөз.«Сурет ші қыс». Қонақтайды бақтарға, Ақ көбелек, ақ мамық.Аунап таза ақ қарға, Балалар жүр мақтанып. Тазартып бар кір, шаңнан,Қыс өнерін бастады.Терезеге қыраудан,Сурет салып тастады.(К.

	Қ-қ-қ-қ -Ақ-қ-ша-қ-қар- АқшақарҚ-қ-қ-қ- сый-лық-қ- сыйлық. **Сергіту сәті**: Педагог ортаға шыршаны қойып, балалар шыршаны айнала ән айтады. «Жаңа жыл» әні. Жаңа жыл, жаңа жыл! Жаңа жылда жаңа жыр. Жасыл шырша жанында Жадырап бар бала жүр. Тамаша, тамаша! Шыршамыз тұр жараса. Басында әсем жұлдызы, Көз тоймайды қараса. Көрікті, бөрікті, Аязата келіпті, Тақпақ айтқан балаға, Сыйлықтарын беріпті. А. Асылбеков Педагог қорытынды жасайды. Балаларды мадақтау. **Күтілетін нәтиже:** балалардың ұғымындағы Жаңа жыл мерекесі туралы түсініктері кеңейеді; геометриялық денелер мен қоршаған әлем туралы білімдері тереңдейді; адам өмірінің табиғатпен байланысы туралы көзқарастары қалыптасады; достыққа, ұйымшылдыққа дағдыланады		

Тексерілді: [signature]
Әдіскер А.К.Керуенбаева

«Қазақ тілі» ұйымдастырылған іс-әрекеті бойынша тәрбиелеу – білім беру циклограммасы

Білім беру ұйымы: МКҚК «Балапан» МДҰ
Топ: «Балдырған» ересек тобы «Балбөбек» ортаңғы тобы
Балалардың жасы : 3-4 жастағы балалар
Жоспардың құрылу кезеңі 16- 20 қаңтар айы 2022-2023 оқу жылы

Апта күні	Білім беру ұйымының кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	Баламен жеке жұмыс	Қазақ тілі бойынша тәрбиешілер мен ата-аналарға кеңес беру жұмысы
Жұма 20.01.2023ж. «Балбөбек» ортаңғы тобы	**Қысқы ойын-сауық** **«Кел, сәлемдесейік!» жаттығуы. Аудиожазба тыңдау.** Ғажайып сәт. Біреудің жылаған дауысы естіледі. Дана қуыршақ жылап тұр екен. Бізге қонаққа келіпті. Қане, балалар, Данамен амандасайық **«Дананың киімдерін ата!» дидактикалық ойыны.** Балалар Дананың қай жеріне, не кигенін айтып береді. Педагог балалардан толық жауап беруді талап етеді. (Мысалы: «Дана басына бас киім киген». «Дана қолдарына қолғап киген.») **«Қысқы ойын-сауық» тақырыбында сюжеттік суреттер сериясын көрсету.** Балаларға түрлі сұрақтар қою арқылы жауап беруге итермелеу. 1. Мына суретте кімдер бейнеленген? Олар не істеп жатыр? Шаңғымен кім келеді? Балалар өрден немен сырғанайды? Басқа балалар не істеп жатыр? Құстар немен қоректенеді? Жемшашарға қандай құстар ұшып келді? (суықторғай, сарышымшық, торғай) Қыстың күні далада ұзақ жүруге бола ма? Неге? Қар қандай? (жұмсақ, дымқыл, суық, қытырлақ) **«Қыс қызығы» сергіту сәті.** Іс-қимылдарын келтіріп, өлең жолдарын айту.Қыста қармен атысамыз, Қалың қардан аттаймыз.Шаңғы теуіп жарысамыз. Коньки теуіп біз озамыз.Аққала соғып аламыз. Қыс мезгілін ұнатамыз.Өлеңдер жаттап алып, Біз айтамыз, қуанамыз. **«Қолғаптан қарды тазалау» тыныс алу жаттығуы.** Әр балаға ламинатталған әдемі, түрлі түсті қолғаптар ұсынылады. Әр қолғапта жұқа	«Дананың киімдерін ата!» д/о. Балалар Дананың қай жеріне, не кигенін айтып береді. Педагог балалардан толық жауап беруді талап етеді. (Мысалы: «Дана басына бас киім киген». «Дана қолдарына қолғап киген.»)	Сюжеттік суреттер сериясын көрсету арқылы балаларға түрлі сұрақтар қойып сөздік қорын көбейту.

	жіппен бекітілген, кішкентай ұлпа қар бар. Жаттығудың басында барлық қар ұлпасы қолғаптардың бетінде жатады. Әдемі музыка қосылғанда балалар қолғаптарға үрлейді. Қолғаптың бетінен қарды ұшырып түсіруі керек. **«Тыныштық сәті» рефлексия.** Балалар көздерін жұмып, әдемі әуенді тыңдайды. Мұрын арқылы терең тыныс алып, ауыз арқылы ауаны сыртқа шығарады. Балаларды мадақтау. Балалар қуыршақтармен қоштасады. **Күтілетін нәтиже:** қар, қысқы ойын-сауық түрлері туралы біледі; жағымды көңіл күйлерін білдіреді. Қазақ тілін түсінеді, «қысқы ойындар» сөзін қолдану арқылы қарапайым сөз тіркестерін құрады, сын есімдердің жалғауларын өзгертуді үйренеді. Артикуляциялық аппаратын, сөйлеуін, қысқы ойындар туралы ақпаратты есту арқылы қабылдайды. «Қыс қызығы» тақырыбы бойынша сөйлеседі, есту зейінін, көру арқылы қабылдайды, жағымды эмоцияларын көрсете алады.		
Жұма 20 .01.2023ж. «Балдырған » ересек тобы	**«Қ» дыбысы (артикуляциясы, тіл ұстарту, сөздердегі дыбыстардың орнын табу) мен әріптері (атау негіздері).** **Шаттық шеңбері** Қуан, шаттан! Қуан, шаттан! Қуанатын келді күн. Қайырлы таң! Қайырлы күн! Күліп шықты күн бүгін. **Артикуляциялық жаттығулар.** [-қ] дыбысын айтқанда тіліміз артқа тартылады, ерніміз созылады, тістің арасы ашық, тілдің ұшы астыңғы тіске тиеді. «Күрекше», «Ине», «Түтікше», «Тіс тазалау», «Ат шауып келеді», «Сағат», «Тіс тазалау», «Кесе», «Саңырауқұлақ», «Тәтті тосап», «Сылақшы», «Ашуланған мысық», «Тарақ», «Піл», «Бақа». **Кіріспе әңгімелесу.** Педагог: - Балалар, ертегі тыңдағыларың келе ме? Кел, тыңдайық ертегі, Ертегі сыр шертеді. Талай ғажап оқиға. Естіген жан елтеді. **Жұмбақтар жасыру.** Қалқиған екі құлағы, Елеңдеп қорқып тұрады. (Қоян.) Қыс бойына жатады, Тәтті ұйқыға батады. (Қонжық.) Аузы бейне шалғы, орақ, Шөп емес, бірақ мал орады. (Қасқыр.) Қасқыр, қоян, қонжық деген сөздерде бірінші қай дыбыс естіліп тұр? Қ дыбысы.- Кәне, бәріміз Қ дыбысын айтып көрейікші.- Қ, қ ,қ.- Қ дауыссыз дыбыс **«Көңілді көліктер» ойыны.** Мақсаты: көліктердің үш топтамаға бөлінетіні туралы балалардың білімдерін пысықтау. [-қ] дыбысымен танысу. қ - қатаң дауыссыз дыбыс. Дауысымыз шықпайды. Осы дыбысты айтқанда алақанымызды тамағымызға тигізіп тұрайық. Дыбысты қайта айтайық. Дауысымыз естілді ме? Сондықтан [қ] дыбысы - қатаң дауыссыз дыбыс.	Фонематикалық қабылдауын дамыту. «Кім зейінді?» ойыны. Дыбыстардың сөздің басында, ортасында, аяғында кездесуін байқау. «Допты қағып ал» ойыны. (Сөздерді үлгі бойынша өзгертіп айту.) Ақ - ағы, оқ - оғы, тақ - тағу. Бақ - ..., жоқ - ..., қақ -.... Дақ - ..., уық - ..., жық -	Сөз, сөйлем ішіндегі қазақ тіліне тән дыбыстарды тауып, оларды анық, таза жеткізу үшін тіл ұстарту жаттығуларын жүргізуге кеңес беру.

	Мақсаты: суреттегі нысанға сүйеніп, оның үстінде қар жатқанын айту. Ережесі: суретке қарайды. Бала бейнеленген нысандағы қар жайлы сөйлем құрап айтады. Сөйлем дұрыс құралса, қосымша сурет көрсетіледі. Мысалы, қар жатқан орындық. Жабдықтар. Алғашқы демонстрациялық мнемокарточкаларға қарсыз нысандар дайындалады: шатыр; жер; көше (жаяу жүргінші жолы, жол қиылысы); аула (балалар алаңқайы); ағаштар (біреу, алшақтау жерде екеу); орындық; мәшинелер; қақпа; саябақ. Қарсыз карточкалардан бөлек, карлы суреттердің жұпты бөлімдері дайындалады: шатырда; жерде; көшеде; аулада; ағаштарда; орындықта; мәшинеде; қақпада қар. **Сергіту сәті. «Қар».** Көңілді ырғақты әуен естіледі. Жауды, міне қар аппақ, (қолды жоғары көтеру, саусақтарды төмен жүргізу) Айналаның бәрі аппақ, (қолды екі жаққа сермеу) Жасырыпты жолдарды. (қол белде, орында жүру) Тегістепті оларды. (орында айналу) Үстін жауып көлдердің, (қолмен екі жаққа толқын жасау) Бетін бүркеп белдердің, (бетті уқалау) Жастық етіп тауды асқақ, (екі алақанды қосу, бір орында секіру) Жантайыпты жанбастап. (Т. Шопашов) **Қарама-қарсы мағыналы сөздер жұбын құрау негізінде сөздік-тәжірибелік жаттығу. «Биік - аласа. Тар - кең».** Педагог сұрау барысында әр балаға жеке жауап беруге мүмкіндік береді. **Материалды бекіту және қорытындылау.** **Күтілетін нәтиже:** балалар қардың қасиеттері туралы түсінеді; заттардың қасиетін білдіретін «суық - ыстық», «жұмсақ - қатты» сөздерін ұғынады. Үлгі бойынша жай сөйлем құрайды. Қар және оның ерекшеліктері туралы тақпақтарды түсініп, дұрыс айтады; қардың қалпын айқындайтын сын есімді дұрыс қолданады; сөйлеу мәнері, көру және есту қабілеті, логикалық ойлауы дамиды. Байқампаз, шыдамды, әдепті, айналасындағы әлемге сүйіспеншілікпен қарайды.	сурет көрсетіледі. Мысалы, қар жатқан орындық.	Нүсіпжан.) жаттату

Тексерілді: Әдіскер А.К.Керуенбаева

«Қазақ тілі» ұйымдастырылған іс-әрекеті бойынша тәрбиелеу – білім беру циклограммасы

Білім беру ұйымы: МКҚК «Балапан» МДҰ
Топ: «Балдырған» ересек тобы «Балбөбек» ортаңғы тобы
Балалардың жасы : 3-4 жастағы балалар
Жоспардың құрылу кезеңі 23- 27 қаңтар айы 2022-2023 оқу жылы

Апта күні	**Білім беру ұйымының кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет**	**Баламен жеке жұмыс**	**Қазақ тілі бойынша тәрбиешілер мен ата-аналарға кеңес беру жұмысы**
Жұма 27.01.2023ж. «Балбөбек» ортаңғы тобы	**«Қ» дыбысы (артикуляциясы, тіл ұстарту) мен әріптері** **Шаттық шеңбері** Қуан, шаттан! Қуан, шаттан! Қуанатын келді күн. Қайырлы таң! Қайырлы күн! Күліп шықты күн бүгін. **Артикуляциялық жаттығулар.** [-қ] дыбысын айтқанда тіліміз артқа тартылады, ерніміз созылады, тістің арасы ашық, тілдің ұшы астыңғы тіске тиеді. «Күрекше», «Ине», «Түтікше», **Жұмбақтар жасыру.** Қалқиған екі құлағы, Елеңдеп қорқып тұрады. (Қоян.) Қыс бойына жатады, Тәтті ұйқыға батады. (Қонжық.) Аузы бейне шалғы, орақ, Шөп емес, бірақ мал орады. (Қасқыр.)Қасқыр, қоян, қонжық деген сөздерде бірінші қай дыбыс естіліп тұр? Қ дыбысы.- Кәне, бәріміз Қ дыбысын айтып көрейікші.- Қ, қ ,қ.- Қ дауыссыз дыбыс **«Көңілді көліктер» ойыны.** Мақсаты: көліктердің үш топтамаға бөлінетіні туралы балалардың білімдерін пысықтау. [-қ] дыбысымен танысу. қ - қатаң дауыссыз дыбыс. Дауысымыз шықпайды. Осы дыбысты айтқанда алақанымызды тамағымызға тигізіп тұрайық. Дыбысты қайта айтайық. Дауысымыз естілді ме? Сондықтан [қ] дыбысы - қатаң дауыссыз дыбыс. Мәтін жолдарында [қ] дыбысын есту, ажырату жаттығуы. **Тіл ұстарту жаттығулары.** Ақ – ақ – ақ – қу – қу – қу. Аққу. Қар – қар – қар – ға – ға – ға. Қарға. Ға- ға –ға. Қағу үшін керек балға. Ға – ға – ға. Ұшып келді қарға. Ақ – ақ – ақ. Өседі ағашта жаңғақ. Қа – қа – қа. Таңертең жедім жұмыртқа. Қы – қы – қы. Бәйгеде озды жылқы. Ық – ық – ық. Жұмсақ екен жастық. **Сергіту сәті.** **Бекіту және қорытындылау.** **Күтілетін нәтиже:** [-қ] дыбысының айтылуы мен артикуляциясын салыстыру және нақтылау,	«Көңілді көліктер» ойыны. Мақсаты: көліктердің үш топтамаға бөлінетіні туралы балалардың білімдерін пысықтау. [-қ] дыбысымен танысу. қ - қатаң дауыссыз дыбыс. Дауысымыз шықпайды. Осы дыбысты айтқанда алақанымызды тамағымызға тигізіп тұрайық.	Сөз, сөйлем ішіндегі қазақ тіліне тән дыбыстарды тауып, оларды анық, таза жеткізу үшін тіл ұстарту жаттығуларын жүргізуге кеңес беру.

	буындарда, сөздерде, сөйлемдерде сұрақтарға жауап беру арқылы анық, дұрыс айтады, ажыратады. [-к] дыбысын сөздің кез келген жерінен (сөздің басында, ортасында, аяғында) тауып көрсетеді, [-к] дыбысы кездесетін сөзге мысал келтіріп, сол сөздерді қатыстырып сөз тіркесі жасай алады	Дыбысты қайта айтайық. Дауысымыз естілді ме? Сондықтан [к] дыбысы - қатаң дауыссыз дыбыс. Мәтін жолдарында [к] дыбысын есту, ажырату жаттығуы.	
Сәрсенбі 27.01.2023ж. «Балдырған» ересек тобы	**Менің жанұям және туыстарым.** Сәлемдесу. Көңілді әуен қосылады. Таңғажайып сәт. Қонаққа Алан келеді. **Сюжеттік сурет көрсету. «Отбасы».** Педагог балаларға Аланның отбасы бейнеленген суретті көрсетеді. **Көркемсөз «Менің жанұям».** Ең жақын адамдар, Әкем мен анам бар. Әкемнің әкесі, Ақ басты атам бар. Әкемнің шешесі. Ақ шашты әжем бар. Ұлдардың үлкені. Ерлан деген ағам бар. Қыздардың кішісі. Дана деген қарындасым бар. Ұлдардың кішісі. Әлижан деген інім бар. - Балалар, суреттегі кімдер? Олар бір отбасы. Қайталаймыз, балалар! Бұл отбасы. Педагог көрсеткіштің көмегімен отбасының барлық мүшелерін атап, үлкен дөңгелекпен қоршайды. **Лексикалық жаттығу. «Отбасында кімдер бар?».** (туыстық қарым-қатынасты «сіңлі», «жеңге», «жезде», нағашы», «жиен», «бөле») білдіретін сөздерді қатыстырып отбасындағы қызықты оқиға туралы әңгімелесу. **Сергіту сәті «Бой жазу».** Педагог: - Балалар, біз Аланның отбасымен бірге жаттығулар жасайық. Педагог ырғақты әуенді қосады. Сағаттың тіліндей, Иіліп оңға бір, Сағаттың тіліндей Иіліп солға бір. Оң аяқ, сол аяқ, Жаттығу оңай-ақ. **Тіл ұстарту негізінде сөздік жаттығу. «Отбасы».** Педагог отбасы мүшелері бейнеленген заттық фотосуреттерді араластырып қояды. Заттық суреттер немесе көк маркермен сызылған портрет болады. Әке, ана, ата, әже, аға, әпке. Таныс сөздерді естіп, оларды атайды. Суреттерін тауып көрсетеді. Ата - бата, Әже – көже Әке - өлке, Ана - пана. Әпке - ерке, Аға - жаға. Туыс - сыйластыққа бату. Отбасы - тату. **Мнемокестеге негізделген лексикалық жаттығу «Менің отбасым туралы ...».** Педагог көрнекілік үшін тақтаға мнемокарточка жиынтықтарын іліп қояды және оларды әр	Тіл ұстарту негізінде сөздік жаттығу «Отбасы» Педагог отбасы мүшелері бейнеленген заттык фотосуреттерді араластырып қояды. Заттық суреттер немесе көк маркермен сызылған портрет болады . Әке, ана, ата, әже, аға, әпке. Таныс сөздерді естіп, оларды атайды. Суреттерін тауып көрсетед	Балаларға отбасы мүшелері туралы түсінгенін пысықтау мақсатында туыстық жақындықты білдіретін «аға», «әпке» сөздері, отбасы, туыстық қатынасқа байланысты сөздерді қайталау;

	Мәтін жолдарында [к] дыбысын есту, ажырату жаттығуы. **Педагог жаңылтпашты мәнерлеп оқиды, [к] дыбысын дауыс ырғағымен анық көрсетеді.** Балалар қай дыбыстың, қай сөздерде естілгенін айтып болғаннан кейін, сол жаңылтпашты педагогпен бірге қосылып айтып жатады. **Тіл ұстарту жаттығулары.** Ақ – ақ – ақ – қу – қу – қу. Аққу. Қар – қар – қар – ға – ға – ға. Қарға. Ға- ға –ға. Қағу үшін керек балға. Ға – ға – ға. Ұшып келді қарға. Ақ – ақ – ақ. Өседі ағашта жаңғақ. Қа – қа – қа. Таңертең жедім жұмыртқа. Қы – қы – қы. Бәйгеде озды жылқы. Ық – ық – ық. Жұмсақ екен жастық. **Фонематикалық қабылдауын дамыту. «Кім зейінді?» ойыны.** Дыбыстардың сөздің басында, ортасында, аяғында кездесуін байқау. «Допты қағып ал» ойыны. (Сөздерді үлгі бойынша өзгертіп айту.) Ақ - ағы, оқ - оғы, тақ - тағу. Бақ - ..., жоқ - ..., қақ -.... Дақ - ..., уық - ..., жық - .... **Сергіту сәті.** **«Дыбысты анықта» ойыны.** Ойынның шарты: балалар орындарынан тұрады. Педагог «А» әрпінен басталатын сөздерді айтқан кезде қолдарын шапалақтайды. «Қ» әрпінен басталатын сөздерді айтқан кезде аяқтарын топылдатады. **Бекіту және қорытындылау.** **Күтілетін нәтиже:** [-қ] дыбысының айтылуы мен артикуляциясын салыстырады және нақтылайды, буындарда, сөздерде, сөйлемдерде сұрақтарға жауап беру арқылы анық, дұрыс айтады, ажыратады. [-қ] дыбысын сөздің кез келген жерінен (сөздің басында, ортасында, аяғында) тауып көрсетеді, [-қ] дыбысы кездесетін сөзге мысал келтіріп, сол сөздерді қатыстырып сөз тіркесін жасай алады.		

Тексерілді: [signature]
Әдіскер А.К.Керуенбаева

«Қазақ тілі» ұйымдастырылған іс-әрекеті бойынша тәрбиелеу – білім беру циклограммасы

Білім беру ұйымы: МКҚК «Балапан» МДҰ
Топ: «Балдырған» ересек тобы «Балбөбек» ортаңғы тобы
Балалардың жасы : 3-4 жастағы балалар
Жоспардың құрылу кезеңі 30қаңтар - 03 ақпан айы 2022-2023 оқу жылы

Апта күні	**Білім беру ұйымының кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет**	**Баламен жеке жұмыс**	**Қазақ тілі бойынша тәрбиешілер мен ата- ана ларға кеңес беру жұмысы**
Жұма 03.02.2023ж. «Балбөбек» ортаңғы тобы	**Төрт түлікке нелер жатады?** Шаттық шеңбері: «Мен шыншыл баламын» Арым таза, ақ көңіл, Адалдыққа сенемін. Абыройлы ақ ниет, Адамдыққа сенемін! **Жұмбақ жасыру.**Педагог: - Балалар, мен сендерге бір жұмбақ жасырамын. Сендер шешуін тауып көріңдер. Қожайынын таниды, Күзетеді бар үйді. Бөтендерге үреді, Келді деп белгі береді.Ол не? (Ит.) **Тақтаға үй жануарлары , төрт түлік мал суреттері ілінеді.** - Балалар! Бұл не? Мысық, шошқа, ит, сиыр, жылқы, түйе, қой, ешкі. - Олар қандай жануарлар? Үй жануарлары. - Адамдардың қасында өмір сүреді. Адамдар оларға қора салады, қамқор болады. - Балалар, жануарлардың төлдері енелерінен адасып кетіпті. Оларды табуға көмектесейікші. **«Енесін тап» д/о.** Балалар жануарлардың төлдерін тауып, енесіне фломастер немесе маркер арқылы қосып, барлығының атауларын атайды. - Сиыр қандай? Үлкен. Қайталаймыз. Жарайсыңдар! - Ал, бұзау қандай? Кішкентай. Қайталаймыз. Жарайсыңдар! **Артикуляциялық жаттығу. «Қ» мен «Ү» дыбысын дұрыс айтуға үйрету.** - Қы-қы-қы, - Бұл жүйрік жыл-қы! - үр-үр-үр, - Аулада сиыр жүр! - Ой-ой-ой, - Мол-момақан қой! **«Не, қалай жүреді?» сергіту сәті.** Педагог:- Балалар, қазір біз көңілді әуенді тыңдаймыз. Ненің дыбысын естісек, сол аңға	**«Енесін тап» д/о.** Балалар жануарлардың төлдерін тауып, енесіне фломастер немесе маркер арқылы қосып, барлығының атауларын атайды. - Сиыр қандай? Үлкен. Қайталаймыз. Жарайсыңдар! - Ал, бұзау қандай? Кішкентай. Қайталаймыз. Жарайсыңдар	Ортаңғы топ балаларының сөздік қорын төрт түлік атауын айтуға, есте сақтауға үйрету. Ересек тобы төрт түлікті бағатын адамдардың кәсіпшілік атауларын айтқызу, есте сақтау.

	ұксап жүреміз. Жаттығу төрт түлік малдың барлығының жүрісін келтіріп болғанға дейін жалғасады. **«Не артық?» дидактикалық ойыны.** Шарты: аула мен орманның макеті тұрады, балалар жануарларды екі жаққа дұрыс бөліп орналастырады. **Күтілетін нәтиже:** төрт түлік атауларын айтады және түсінік дағдылары қалыптасады. Қазақ тілінің ерекше дыбыстарын дұрыс айтуға үйренеді.		
Жұма 03.02.2023ж. «Балдырған» ересек тобы	**Мұқағали Мақатаев. «Отан туралы» өлеңі** Шаттық шеңбер «Сәлем берем үлкенге» Алдымыздан кезіккен, Көп танысты көреміз, Бәріне де ізетпен, Сәлеметсіз бе, ағай? – деп, Сәлеметсіз бе, апай? – деп, Есенсіз бе, апай? – деп, Амансыз ба, атай? –деп, Ұл-қыз сәлем береміз, Өнегелі өренбіз. **Мұқағали Мақатаев. «Отан туралы» өлеңін мәнерлеп оқу.** Мен оның түнін сүйем, күнін сүйем, Ағынды өзен, асқар тау, гүлін сүйем, Мен оның қасиетті тілін сүйем, Мен оның құдіретті үнін сүйем. Бар жәндігін сүйемін қыбырлаған, Бәрі маған: «Отан!» деп сыбырлаған Жаным менің, Кеудемді жарып шық та, Бозторғайы бол оның шырылдаған! Отан! Отан! Бәрінен биік екен. Мен оны мәңгілікке сүйіп өтем. Отанды сүймеуің де күйік екен, Отанды сүйгенің де күйік екен. Сұрақ-жауап: Балалар өлең не туралы? Отан туралы не білеміз? **«Сөйлем құрастыр» ойыны.** Шарты: қағазға жазылған түрлі сөздерден отан туралы сөйлем құрастыру. **Сергіту сәті** «Санамақ». Бір, екі, үш, төрт. Жиналамыз бәріміз. Бір, екі, үш, төрт. Секіреміз бәріміз. Бір, екі, үш, төрт. Отырамыз бәріміз. Балалар Отан туралы қандай мақалдар білеміз? Отан — елдің анасы Ел - ердің анасы Туған жердей жер болмас, Туған елдей ел болмас. Отанды сүю — от басынан басталады. Отан оттан да ыстық. Ел іші — алтын бесік. Пәлен жерде алтын бар, Өз жеріңдей қайда бар. **Күтілетін нәтиже:** шағын өлеңдер, тақпақтар жаттату	Сөйлем құрастыр» ойыны. Қағазға жазылған түрлі сөздерден отан туралы сөйлем құрастыру.	Мұқағали Мақатаев. «Отан туралы» өлеңі

	баланың алдына дайындайды. Мнемокарточкалар: «шұлық тоқиды», «газет оқиды», «мысықпен ойнайды», «ас әзірлейді», «мәшине жүргізеді», «бокска барады», «гитара шертеді». Отбасы мүшелерінің мнемокарточкалары: әже, ата, әке, ана, аға, әпке. **Еске сақтауға арналған сөздік жаттығу. «Еске сақта».** «Менің отбасым - менің байлығым» мақалын еске сақтап, үйге барғанда ата-анамызға айтып берейік. **Материалды бекіту және қорытындылау** **Күтілетін нәтиже:** балалар отбасы мүшелері туралы түсінеді; туыстық жақындықты білдіретін «аға», «әпке», «сіңлі», «жеңге», «жезде», нағашы», «жиен», «бөле» сөздері, отбасы, туыстық қатынас туралы түсінеді; Балалар сөзді тыңдайды, түсінеді, отбасы мүшелері мен туыстық атауларды білдіретін барлық сөздерді дұрыс дыбыстайды, мнемокесте бойынша сөз тіркестерін құрастыруды үйренеді.	i.	